

HALACHIC AND HASHKAFIC ISSUES IN CONTEMPORARY SOCIETY

200 - THE TIMING & WORDING OF BIRCOT HAMITZVA OU ISRAEL CENTER - WINTER 2020/21

- As we saw in the last shiur, Chazal divide berachot into three type - (i) bircot hanehenin - on food and physical pleasures; (ii) bircot hamitzva - on mitzvot; and (iii) bircot hashevach - praising God for all the blessings we have in life.
- In this shiur we will focus on the second category - the berachot on mitzvot - and ask some fundamental questions about their origin and correct wording.

A] THE ORIGINS OF BERACHOT

1. (א) כִּלְהַמְצִיחַ אֶשֶׁר אֲנֹכִי מְצֻנֶה הַיּוֹם תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת לְמַעַן תִּחְיִין וּרְבִיתֶם וּבִאתֶם וְיִרְשַׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע ה' לַאֲבוֹתֵיכֶם: (ב) וְזָכַרְתָּ אֶת־כָּל־הַדְּרֹךְ אֲשֶׁר הוֹלִיכְךָ ה' אֱלֹהֶיךָ זֶה אֲרֻבְעִים שָׁנָה בַּמִּדְבָּר לְמַעַן עֲנִתְךָ לְנִסְתֹּתֶךָ לְדַעַת אֶת־אֲשֶׁר בְּלִבְבְּךָ הִתְשַׁמֵּר מִצְוֹתַי אִם־לֹא: (ג) וְיַעֲנֶה וְיִרְעֵבֶךָ וְיִאֲכַלְךָ אֶת־הַמֶּן אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתָּ וְלֹא יָדְעוּ אֲבוֹתֶיךָ לְמַעַן הוֹדִיעְךָ כִּי לֹא עַל־הַלֶּחֶם לִבְדוֹ יַחֲיֶה הָאָדָם כִּי עַל־כָּל־מוֹצֵא פִּיהוּ יַחֲיֶה הָאָדָם: (ד) כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ מְבִיאֶךָ אֶל־אֶרֶץ טוֹבָה אֶרֶץ נַחֲלֵי מַיִם עֲיִנֹת וַתְּהַמֹּת יִצְאִים בְּבִקְעָה וּבְהָר: (ה) אֶרֶץ חֹטֶה וְשַׁעֲרָה וְגִפּוֹן וַתֵּאֱנָה וּרְמוֹן אֶרֶץ־גִּית שֶׁמֶן וְדִבְשׁ: (ו) אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא בְּמִסְכַּנְתָּ תֵּאֲכַל־בָּהּ לֶחֶם לֹא־תִחַסֵּר כָּל בָּהּ אֶרֶץ אֲשֶׁר אֲבִינָהּ בְּרֹזֶל וּמִהַרְרִיָּה תִחַצֵּב נְחֹשֶׁת: (ז) וְאָכַלְתָּ וְשִׂבַּעְתָּ וּבִרְכַבְתָּ אֶת־ה' אֱלֹהֶיךָ עַל־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נָתַן לְךָ:

דברים פרק ח

The Torah introduces the concept of making a beracha in an inspirational paragraph urging us to look beyond the physical - we do not live on food alone - and to be nourished from the connection to God. This applies especially in the wonderful Land of Eretz Yisrael, where the physical bounty is intended to bring us to that connection: 'אָכַלְתָּ וְשִׂבַּעְתָּ וּבִרְכַבְתָּ'

2. האי מאן דבעי למהוי חסידא, לקיים מיילי דברכות.

בבא קמא ל

Chazal saw the making of berachot as a means to chassidut - an enthusiastic attitude of Ahavat Hashem!

3. תנו רבנן: אסור לו לאדם שיהנה מן העולם הזה בלא ברכה. וכל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה - מעל. מאי תקנתיה - ילך אצל חכם. - ילך אצל חכם - מאי עביד ליה? הא עביד ליה איסורא! - אלא אמר רבא: ילך אצל חכם מעיקרא וילמדנו ברכות, כדי שלא יבא לידי מעילה.

אמר רב יהודה אמר שמואל: כל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה - כאילו נהנה מקדשי שמים, שנאמר: (תהלים כד:א) לְה' הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהָ. רבי לוי רמי: כתיב לה' הארץ ומלוואה, וכתיב: (תהלים קטו:טז) הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לְה' וְהָאָרֶץ נָתַן לִבְנֵי־אָדָם! לא קשיא, כאן - קודם ברכה, כאן - לאחר ברכה.

אמר רבי חנינא בר פפא: כל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה כאילו גוזל להקדוש ברוך הוא וכנסת ישראל (רש"י - שכשחטאו הפירות לוקין)

ברכות לה.

In a number of statements, the Tannaim¹ and Amoraim express the idea that benefiting from this world without acknowledging that it is from God is a form of theft or abuse of sanctified property. Every aspect of the world around us was created with kedusha - so that we can use it to connect to God. Failure to acknowledge that and simply to use it for our own pleasure is a gross abuse.

4. An individual does not become holy through mystical adhesion to the absolute nor through mysterious union with the infinite ... but, rather, through his whole biological life ... actualizing the Halakhah in the empirical world ... Holiness is created by man, by flesh and blood. Through the power of our mouths, through verbal sanctification alone, we can create holy offerings...

Rav Yosef B. Soloveitchik, Halakhic Man p.46-47

1. See Tosefta Berachot 4:1.

B] THE ORIGINS AND RATIONALE OF BIRCOT HAMITZVA

5. בירך ברכת הפסח פטר את של זבח, בירך את של זבח לא פטר את של פסח - דברי רבי ישמעאל. ר' עקיבא אומר לא זו פוטרת זו ולא זו פוטרת זו.

משנה מסכת פסחים פרק י משנה ט

The earliest² possible mention of bircot hamitzva is the last Mishna in Pesachim which discusses the 'beracha on the korban Pesach' and the 'beracha on the korban Chagiga', and how they interact with each other.

6. אי זו היא ברכת הפסח? 'ברוך אשר קדשנו במצותיו וצונו לזבח' או זו היא ברכת הזבח? 'ברוך אשר קדשנו במצותיו וצונו לזבח'.

תוספתא מסכת פסחים (ליברמן) פרק י הלכה יג

The Tosefta understands this³ to be the bircat hamitzva - 'asher kiddeshanu'.

7. העושה כל המצות מברך עליהן. העושה סוכה לעצמו אומר 'ברוך שהגיענו לזמן הזה', נכנס לישב בה אומר 'ברוך אשר קדשנו במצותיו וצונו לישב בסוכה'.....

תוספתא מסכת ברכות (ליברמן) פרק ו הלכה ט

The Tosefta⁴ also gives the general rule that mitzvot require berachot, in connection with the mitzva of Succah.

8. אמר רב יהודה: הבודק צריך שיברך (א) מנלן? - דאמר רב יהודה אמר שמואל: כל המצות מברך עליהן עובר לעשייתן.

פסחים ז.

The Gemara discusses the concept of bircot hamitzvot in depth in connection with the bedikat chametz (see also below). The Amora Shmuel rules that all mitzvot require a beracha before performing them.

9. וטעם זה שאמרו חז"ל לזכור על המלוא עוצר לעשייתן - כדי שיתקדש תחלה בצרכה ויגלה ויודיע שהוא עושה אותה מפני מלות השי"ת. ועוד כי הצרכות מעבודת הנפש וראוי להקדים עבודת הנפש למעשה שהיא עבודת הגוף

הידושי הריטב"א שם

The Ritva explains that the bircat hamitzva is (i) to sanctify oneself before the mitzva; (ii) to reinforce that one has kavana and is doing this action leshem mitzva⁵; and (iii) to add a spiritual dimension to the physical mitzva act.

10. חייבנו לברך השם ולהודות לפניו על כל הטובה אשר גמלו בעשותנו מצוותיו היקרות

ספר החינוך פרשת עקב מצוה תל

The Chinuch adds an element of bircat hashevach - thanking God for the ability to perform mitzvot.

11. וכשם שמברכין על ההנייה כך מברכין על כל מצוה ומצוה ואח"כ יעשה אותה

רמב"ם הלכות ברכות פרק א הלכה ג

The Rambam compares the berachot on mitzvot to those on physical enjoyment.

- Rav Soloveitchik understands from this comparison that one may not even engage in a mitzva without a clear acknowledgment of the special kedusha of that mitzva. Otherwise, even to perform a mitzva is an appropriation for personal use of that which is sanctified. Thus the beracha is a form of 'matir' - which enables or permits us to engage in a mitzva.
- This would also explain why the beracha must be performed before mitzva.

2. On the origins and history of bircot hamitzva see this 83 page analysis by David Henshke -

https://www.academia.edu/36528590/David_Henshke_Blessings_over_Mitsvot_The_Halakha_and_its_History_Sidra_27_28_2012_2013_109_127_Hebrew_If_that_sounds_like_a_lot_of_work_see_https://haggadahberurah.com/origins-brachot-mitzvot/ for a brief overview.

3. Prof. Henshke argues that this cannot have been the original meaning of the Mishna, which was in fact referring to a special beracha said on these korbanot. However, the mefarshim follow the understanding of the Tosefta (see Rambam on the Mishna). Some argue that the berachot on Pesach and Zevach could be been special bircot hashevach (or combinations of bircot hamitzvot and shevach). In fact, in early Eretz Yisrael versions of the Haggada, such berachot are included eg

ברוך אתה ה' א-להינו מלך העו[לם] אשר קדשנו במצותיו וצונו על אכילת מצה ומרור בלילה הזה להזכיר את גבורתו שלהמלך מלכי המלכים ברוך הוא שעשה נסים לאבותינו בזמן הזה בעבור אברהם יצחק ויעקב ברוך אתה יי זוכר הברית. - Combination of mitzva and shevach

ברוך אתה ה' א-להינו מלך [ה]עולם אשר צוה את אבותינו לאכול מצות ומרורים בשר צלי אש להזכיר את גבורתו. ברוך אתה יי זוכר הברית. - Shevach only

Note also 1 Shmuel 9:13 which makes reference to the ancient custom of making a blessing of some kind on the Zevach. Rashi and Redak relates this to the bircat hamitzva.

4. Some academics have suggested two probable reasons why saying blessings over ritual mitzvot was popularized in the last two generations of the tannaitic period. The first is that, during this period, Christians were arguing for a distinction between the ritual and moral elements of the Torah and that the former had been abrogated or were, at least, of lesser importance. The second is that outward signs of Jewish observance were subject to Roman persecution. However see Tosefta Berachot 5:23 which discusses various bircot hamitzva on bringing and eating sacrifices, which date back to Temple times.

5. As in the more recent custom of saying 'heneni muchan u-mezuman le-kayem ...'

C] WHEN TO MAKE THE BERACHA**C1] THE GENERAL PRINCIPLE - 'OVER L'ASIATAN' - THE BERACHA COMES BEFORE THE MITZVA**

12. ... דאמר רב יהודה אמר שמואל: כל המצות מברך עליהן עובר לעשייתן. מאי משמע דהאי עובר לישנא דאקדומי הוא? אמר רב נחמן בר יצחק: דאמר קרא (שמואל ב יח:כג) וַיִּרְצַץ אַחֲמֵלֶעָז דָּרַךְ הַכֶּפֶר וַיַּעֲבֹר אֶת־הַפְּנִישִׁי. אביי אמר: מהכא - (בראשית לג:ג) וַיִּקְוֵא עֶבֶר לַפְּנִיָּהִם. ואי בעית אימא: מהכא - (מייכה ב:ג) וַיַּעֲבֹר מִלְכָּם לַפְּנִיָּהִם וְה' בְּרָאשָׁם. בי רב אמר: חוץ מן הטבילה ושופר. בשלמא טבילה - דאכתי גברא לא חזי. אלא שופר מאי טעמא? וכי תימא: משום דילמא מיקלקלא תקיעה. אי הכי - אפילו שחיטה ומילה נמי! אלא אמר רב חסדא: חוץ מן הטבילה בלבד איתמר. תניא נמי הכי: טבל ועלה, בעלייתו אומר: 'ברוך אשר קדשנו במצותיו וצונו על הטבילה'.

פסחים ז:

The Gemara establishes that bircot hamitzva must be made BEFORE the mitzva, even if there is a concern that one may not do the mitzva properly first time around (eg shofar). There are however exceptions, the most important being tevila, where the beracha must come after the action since one is not able to say it before.

C2] EXCEPTION 1 - TEVILA

13. כגון טבילת צעלי קרי. דקיימא לן בצרכות (ב:) שאסור בדברי תורה וצרכה ... ומשום הכוא טבילה תקון ככל הטבילות ברכת לבסוף.

רש"י שם

Rashi understands that the model case where the beracha must be after the tevila is that of a bal ker⁶, who in principle is not permitted to make berachot or learn Torah until after the tevila.

14. על הטבילה - אומר ר"ח זשם הגאון דוקא בטבילת גר דלא חזי קודם טבילה דלא מני למימר 'ולונו' דאכתי נכרי הוא. אבל שאר חייבי טבילה כגון צעל קרי וכיוצא בו מותר לברך. כדאמרינן צפ' מי שמחזו (ב:) נהוג עלמא כחלתא סבי כרי יהודה צצעל קרי שיכול להתפלל ולברך וללמוד קודם טבילה. אעפ"כ אומר ר"י דאין לגעור בנשים שמצרכות אחר הטבילה כיון דאיכא טבילת גר דלא מני לברך, לא חילקו. וכן צנעילת ידים לא חילקו בין נטילה של אחר בית הכסא דלא מני לברך קודם. מיהו צנעילת יש טעם אחר לברך אחר נטילה קודם ניגוז כדאמרינן (סוטה ד:) האוכל לחם בלא ניגוז ידים כאילו אוכל לחם טמא. וי"מ דככל טבילות קאמר דגברא לא חזי, דקודם שירד למים אינו צריך לברך דילמא משום ציעותא דמיא מימנע ולא טביל ...

תוספות שם

Tosafot disagree. They understand that the model case where the beracha must be after the tevila is that of a convert, who is not permitted to make berachot while s/he is still non-Jewish. All other cases of tevila, including netilat yadayim, are learnt out from that case and the beracha is made after the action. Tosafot also give other reasons why it is more appropriate to make the beracha only after the tevila.

15. כשפושטת מלבושיה, כשעומדת בחלוקה, תברך 'אשר קדשנו במצותיו וצונו על הטבילה'. ותפשוט חלוקה ותטבול. ואם לא ברכה אז, תברך לאחר שתכנס עד צוארה במים. ואם הם צלולים, עוכרתן ברגליה ומברכת. הגה: ויש אומרים שלא תברך עד אחר הטבילה, וכן נוהגים שלאחר הטבילה, צעודה עומדת תוך המים, מכסית עלמה צגדה או בחלוקה, ומצרכת.

שולחן ערוך יורה דעה הלכות נדה סימן ר

In the Shulchan Aruch, the Mechaber rules that a woman should make the beracha BEFORE the tevila, when wearing her robe. The Rema rules that she should make the beracha AFTER the first dip (after which the woman can always dip again⁷). The Sefardi practice is to follow the Mechaber and the Ashkenazim follow the Rema.

C3] EXCEPTION 2 - SHABBAT CANDLES

16. כשידליק, יברך 'בא"י אמ"ה אקב"ו להדליק נר של שבת', אחד האיש ואחד האשה. גם ביום טוב צריך לברך 'להדליק נר של יום טוב'. הגה: יש מי שאומר שמצרכין קודם הדלקה, ויש מי שאומר שמצרכין אחר הדלקה. וכדי שיהא עובר לעשייתו לא יכנה ממנה עד לאחר הצרכה. ומשימין היד לפני הכר אחר הדלקה ומצרכין, ואח"כ מסלקין היד וזה מקרי עובר לעשייה. וכן המנהג.

שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רסג סעיף ה

6. A man (or in some cases woman) who has had a seminal emission.

7. There are different minhagim as to how many times people dip under the water, including 14 and 49. (I was once at a mikveh where the man in front of me insisted on dipping 613 times!! Possibly a worthy chumra in hilchot tevila but definitely a serious breach of numerous mitzvot bein adam lechavero in relation to all those waiting on line!)

The Shulchan Aruch brings a debate as to whether the beracha on Shabbat candles should be before the mitzva, in the normal manner, or only after. The question hinges on whether making the beracha is assumed to be a kabbalat Shabbat⁸ - accepting the restrictions of Shabbat such that lighting is now prohibited. Men do not normally accept Shabbat through lighting, so there is no reason why they should not make the beracha first and then light. This is also the custom of some Sefardi women. Most women DO however normally accept Shabbat through lighting so most Ashkenazi women and some Sefardi women⁹ have the custom, based on the Rema, to light first but not look at the candles, then make the beracha and only after get benefit from the lights. Since the mitzva is to USE the Shabbat lights, this is a sort of 'over l'asiatan'.

- The question then arises what women should do on Chag. Even if they DO accept Chag, there is no reason why they cannot afterwards light a candle (from an existing flame)! So should they change the order and make the beracha first?

17. **יב אחר ההדלקה - דאס תצרך קבלה לשבת ואסורה להדליק. וא"כ צי"ט תצרך ואח"כ תדליק. כ"כ צסוף ס' הדרישה צא"ע צסם חמו. אבל אין חכמה לאשה וכו' דלא חלקו חכמים**

מגן אברהם סימן רסג

The Magen Avraham quotes the psak of the Prisha's wife - Rabbanit Beila Falk (16C Poland) - that we should switch the order on Chag! However, he rejects that psak on the basis that the earlier authorities never made this distinction (even though it is an obvious one) and presumably therefore understood there to be a 'lo plug' - we don't change the practice to avoid confusion¹⁰. Furthermore, the Magen Avraham writes that we do not accept psak from a woman!

18. **אמי מרת בילה ז"ל ראויה היא לחלוק לה כבוד ולהעלות על הספר קצת מעשיה הטובים, להיות לנו לזכר לדורות, ולמען ילמדון ממנה כל בנות ישראל וכן יעשוון! ובידה מפתח עזרת הנשים שהיתה ראשונה מבאי בית הכנסת ואחרונה שעה אחת או שתיים אחר יציאת העם. מחיל אל חיל עוסקת בתורה פרשה של ימי השבוע עם פירוש רש"י ושאר מפרשים. שתמיד אשר היו פוטרין השולחן בדברי תורה, היתה אוזרת כגבר חלציה במשא ומתן הדברי תורה. ולפעמים אשר המציאה מדעתה איזה פשט מתוק מדבש נופת תטפנה שפתותיה, ובפרט בדיני נשים ובהלכות נידה היתה בקי[אה] כמעט כאחד מבעלי ההוראה. וכהנה וכהנה נתנה תמיד דעתה ולבה לידע טעמי תורה;**

רב יוסף כהן בנו של הפרישה

The son of the Prisha talks in the highest terms of the Torah knowledge and tzidkut of his mother, Rabbanit Beila.

19. **.... כן פסק הרב ר' יוזפא בנו של הפרישה בשם אמו הרבנית לחלק במנהגן בין ברכת נרות שבת לברכת נרות יום טוב. ואף על פי שהמגן אברהם כתב עליה שאין חכמה לאשה אלא בפלך, דלא פלוג רבנן בין שבת ליו"ט, מכל מקום כבר הסכימו האחרונים לדברי הרבנית שהיא אשה אשר נשאה לבה בחכמה!**

שו"ת יחזה דעת חלק א סימן כז

The approach of the Magen Avraham is rejected by Rav Ovadia Yosef (and also the Mishna Berura and other poskim) and the psak of Rabbanit Falk is accepted.

C4] DURING THE MITZVA?

20. **מצות אימת מברך עליהן? רבי יוחנן אומר עובר לעשייתן. רב הונא אומר בשעת עשייתן.**

תלמוד ירושלמי (וילנא) מסכת ברכות פרק ט הל' ג

The Yerushalmi brings a dissenting opinion - that berachot should not be said BEFORE the mitzva, but DURING it!

21. **כל המלות מצרך עליהן עובר לעשייתן. מפרש מורי רבי יצחק צרבי מרדכי מפי רבינו יצ"ח דהאי 'עובר' לא צא למעט מלצרך צשעה שמקיים המעשה, אם היא מלצה שיש צב שהות לצרך צשעה עשייה, כגון מלות לילית, שמלות כל היום. אי נמי נטילת לולב שהיו נוטלין אותו כל היום. או ישיבת סוכה שמלותה לישב צב כל היום, וכיוצא בהם הרבה.**

ראבי"ה חלק ב - הלכות לולב סימן תרצא

The Ravva (12C Germany) brings a psak of the Riva¹¹ that one may (perhaps bedieved) say the beracha during the fulfillment of a beracha which is done over time - such as tzitzit or lulav.¹²

8. This is the position of the Behag.

9. This was the custom in Morocco and Iraq.

10. In his commentary on the Shulchan Aruch, Rabbi Yechezkel Landau defends the minhag of the wife of the Prisha, saying that the case of candlelighting on Shabbat and Yom Tov is not a case where the principle of 'lo plug' should apply. Since the text of the beracha is different in each case, switching the order will not lead to confusion. In addition, if the rabbis applied the principle to all mitzvot of candlelighting, irrespective of the wording of the beracha, then the beracha over Chanuka candles should also be said after they are lit! Therefore, R. Landau upholds the innovation of Rabbanit Beila, and concludes by praising her as a "...woman whose heart has been elevated in wisdom."

11. The Riva - R. Isaac b, R' Asher HaLevi - early German Tosafist.

12. This is also ruled by the Ba'al Hamaor as a lechatchila option.

22. אבל אי הויה צרכת תרומה דאורייתא משמע דתרומתו אינה תרומה, דהצרכה מעכצת הכפרשה. אף על גב דצרכות אינן מעכצות, היינו משום דהויין מדרבנן. אבל אי הויין דאורייתא מעכצות ולא הויה הכפרשה!

תוספות הרא"ש ברכות טו.

*Tosafot Rosh understands that the beracha and the mitzva are deeply intertwined, to the point that if the beracha had been a Torah requirement, the mitzva could not have been fulfilled without it! In fact, the accepted position is that all berachot on mitzvot are rabbinic, so the absence of the beracha does not prevent one from doing the mitzva.*¹³

- The Shulchan Aruch rules (OC 651:5) for 4 Minim that one should make the beracha before fulfilling the mitzva and the custom is¹⁴ the pick up the etrog upside down (so as not yet to fulfil the mitzva¹⁵), then make the beracha, and then turn the etrog around to fulfil the mitzva.
- Bedieved, if the species were picked up the beracha can still be made until they are shaken (being the full completion of the mitzva).

D] THE WORDING OF THE BERACHA

D1] KIDDESHANU

23. יש מפרשים הוא לשון אירוסין וקידושין - שקידש הקב"ה לישראל במצוות.

אבודרהם על תפילת שחרית

The Abudarham explains that the mitzvot are a type of kiddushin, betrothing us to God!

D2] VETZIVANU

- Stating that God commanded us to fulfil a Torah mitzva is understandable. But how does the wording 'vetzivanu' fit with Rabbinic mitzvot which came centuries after the Torah?

24. אמר רב חייא בר אשי אמר רב: המדליק נר של חנוכה צריך לברך מאי מברך? מברך 'אשר קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר של חנוכה'. והיכן צונו? רב אויא אמר: (דברים יז) מלא תסור. רב נחמיה אמר: (דברים לב) שאל אביך ויגדך זקינך ויאמרו לך

שבת כג.

Chazal ask how we can say that God commanded us to light Chanuka candles when this halacha originated more than a thousand years after Sinai! They explain that the root of Rabbinic authority comes from the Torah itself, specifically the mitzva of Lo Tasur.

25. הכל מודין בי"ט הראשון שהוא אומר 'על נטילת לולב'. מה פליגין - בשאר כל הימים. ר' יוחנן אמר 'על נטילת לולב', ריב"ל אמר 'על מצות זקנים'. מה אמר רבי יהושע בן לוי בחנוכה? מה אם לולב שהיא דבר תורה אומר 'על מצות זקנים', חנוכה שהיא מדבריהן לא כל שכן?!

תלמוד ירושלמי (וילנא) מסכת סוכה פרק ג

The position of R. Yehoshua ben Levi in the Yerushalmi is that the beracha on ALL Rabbinic mitzvot is identical - 'asher kiddeshanu bemitzvotav vetzivanu al mitzvat Zekenim'! The mitzva in each case is to listen to the Rabbis.

E] 'AL' OR 'LE'?

- As we know, some bircat hamitzva us the wording 'al' eg al netilat yadayim, while others use the wording 'le'¹⁶ eg 'lishmoa bekol shofar'. Why don't we say 'lintol yadayim' or 'al shemiat shofar'?

13. Nevertheless, people often feel that a mitzva is 'not real' without the beracha, even though that is incorrect. A good example is Sefirat HaOmer, where if a man forgets a day, the normal psak is to continue without a beracha, since there is a doubt as to whether the mitzva is one unit of 49 days or 49 different mitzvot - one for each day. Many people feel discouraged from continuing the count without the beracha, even though the halacha requires that. (So strong is this antipathy that some poskim rule that where there is a concern that the person would simply abandon the mitzva, they can continue WITH a beracha.)

14. Another option is to leave the etrog on the table until after the beracha. MB (651:25) brings a third option (which is preferred by the Vilna Gaon), which is to pick up all 4 species normally and have in mind NOT to fulfil the mitzva, then make the beracha.

15. The mitzva can only be fulfilled when the species are held in the direction that they grew.

16. In fact there are 3 formulae - (i) infinitive: 'le'; (ii) 'al + gerund' eg al netilat yadayim; and (iii) 'al mitzvat + noun' eg al mitzvat tzitzit.

26. אמר רב יהודה: הבודק צריך שיברך. מאי מברך? רב פפי אמר משמיה דרבא: לבער חמץ. רב פפא אמר משמיה דרבא: על ביעור חמץ. ב'לבער' - כולי עלמא לא פליגי דודאי להבא משמע. כי פליגי - ב'על ביעור'. מר סבר: מעיקרא משמע, ומר סבר: להבא משמע. מיתיבי: 'ברוך אשר קדשנו במצותיו וצונו על המילה'. התם היכי נימא? נימא 'למול', לא סגיא דלאו איהו מהילי! אבי הבן מאי איכא למימר? אין הכי נמי. מיתיבי: 'ברוך אשר קדשנו במצותיו וצונו על השחיטה'. התם נמי, היכי נימא? נימא 'לשחוט', לא סגיא דלאו איהו שחט? פסח וקדשים מאי איכא למימר? אין הכי נמי. מיתיבי: העושה לולב לעצמו מברך 'שהחיינו וקימנו והגיענו לזמן הזה'. נטלו לצאת בו אומר 'אשר קדשנו במצותיו וצונו על נטילת לולב'. שאני התם, דבעידנא דאגבהה נפק ביה. אי הכי, לצאת בו? יצא בו מיבעי ליה! אין הכי נמי. ומשום דקא בעי למיתנא סיפא 'לישב בסוכה' תנא רישא נמי 'לצאת בו'. דקתני סיפא: העושה סוכה לעצמו אומר 'ברוך אתה ה' שהחיינו וקימנו והגיענו לזמן הזה'. נכנס לישב בה אומר: 'ברוך אשר קדשנו במצותיו וצונו לישב בסוכה'. והלכתא: על ביעור חמץ.

פסחים ז.

Chazal indicate that 'al' implies (i) either a past tense - that one already started the mitzva (and is making the beracha during the mitzva); or (ii) where the mitzva is not personal but just that it has to be done by someone - eg mila and shechita which normally are not personal obligations on the people performing them. The wording 'le', however, implies either future performance or personal obligation.

- But does these outline rules fit with what we do? It is not hard to find exceptions eg 'al achilat matza' which is both personal and before the act!
- The Rishonim look in depth at the issue and try to come up with guiding principles.

E1] RIVA - UPHOLDING THE RULES IN THE GEMARA

- The Riva¹⁷ upholds the general rules mentioned by the Gemara. He explains that the default position is for bircot hamitzva to be in the infinitive - 'le'. However, if the mitzva can be fulfilled through a shaliach (eg mila, shechita, biur chametz) or if the beracha can be said during/after the performance of the mitzva, (eg lulav, tevila and netilat yadayim) the beracha will be 'al'.
 - This approach clearly has exceptions which don't fit the rules eg al sefirat haomer (which is personal and the beracha is before the mitzva), or lehadlik ner shel Chanuka (which can be done by a shaliach). The Rosh tries to resolve those problems. When it comes to matza and maror however, he concedes that, according to this approach, one would have to say 'le'echol' and not 'al achilat'.

אשר קדשנו במצותיו וציונו על...	אשר קדשנו במצותיו וציונו על...
לקרוא / לגמור את ההלל	ביעור חמץ
להניח תפילין	נטילת לולב
לישב בסוכה	ספירת העומר
להדליק נר של שבת	מצוות ציצית
לשמוע קול שופר	מצוות תפילין
להכניסו בבריתו של אברהם אבינו	הטבילה
? לעסוק בדברי תורה	? דברי תורה
לקבוע מזוזה	המילה
לעשות מעקה	פדיון הבן
למול את הגרים	השחיטה
? להפריש חלה תרומה	? הפרשת חלה
להפריש תרומות ומעשרות	נטילת ידיים
להתעטף בציצית	מקרא מגילה
להדליק נר (של) חנוכה	מצוות עירוב
	פדיון מעשר שני
	פדיון נטע רבעי
	טבילת כלים
	פדיון פטר חמור
	כיסוי הדם
? לאכול מצה	? אכילת מצה
? לאכול מרור	? אכילת מרור

Chart by R. Yaron Ben-David - <https://daf-yomi.com/D/ItemDetails.aspx?itemId=22591>

E2] RABBEINU TAM #1 - ONE-OFF MITZVA ACTIONS vs CONTINUOUS MITZVA PERFORMANCE

27. ומה שחלקו במטבע ברכות יש מהן שתיקנו צ'עלי' ויש מהן שתיקנו בלמ"ד. ר"ת ז"ל היה נותן טעם לדבר: דכל מלות דנעשות מיד שייך לברך עליהן 'עלי'. כגון 'על מקרא מגילה', 'על הטבילה', 'על נטילת ידיים', 'על הפרשת תרומה', 'על אכילת מצה', 'על אכילת מרור'. אצל 'להניח תפילין', 'להתעטף בציצית', 'ולישב בסוכה' - יש צבן שיהיו. והלשון מורה על כך - להיות מעוטר בתפילין, ולהיות עטוף בציצית, ולישב בסוכה לאכול ולטויל כל היום, ולהדליק נר חנוכה יש שיהיו צמאותה כדאמרין בצמא מדליקין (כ"ה) מלכותה משתשקע החמה עד שתכלה רגל מן השוק. וכן 'לשמוע קול שופר' יש שיהיו להפסקה בין התקיעות דעיקר מלות שופר על סדר הברכות. ומה שאין מצרכין על קריאת הלל ואנו מצרכין על מקרא מגילה היינו טעמא לפי שקוראים את המגילה בלא הפסק אצל בקריאת ההלל מפסיקין והצבור עונין ראשי הפסוקים.

רא"ש מסכת פסחים פרק א סימן י

Rabbeinu Tam makes the following distinction. Mitzvot which involve a quick, immediate action - eg eating matza - take the beracha 'al'. Mitzvot which involve a continuing state - eg being wrapped in tzitzit, being adorned in tefillin, having candles burning - take the beracha 'le'.

17. Cited by the Rosh, Pesachim 1:10 and the Ramban, Pesachim 7b, s.v. de-amrinan.
To download more source sheets and audio shiurim visit www.rabbimanning.com

- This approach also has difficulties. Interestingly, the beracha he quotes for separating terumot: 'al hafrashat teruma', is NOT the one we make (lehafrish terumot umaa'serot).
- Also, his explanations for the differences between hallel (le) and megilla (al.....) are difficult - that hallel is interrupted and megilla is not.

E3] RAMBAM - MULTIPLE INTERSECTING RULES

28. **יא** כל העושה מצוה, בין שהיתה חובה עליו בין שאינה חובה עליו, אם עשה אותה לעצמו מברך 'לעשות'. עשה אותה לאחרים מברך 'על העשייה'.

יב כיצד? לבש תפילין - מברך 'להניח תפילין', נתעטף בציצית - מברך 'להתעטף', ישב בסוכה - מברך 'לישב בסוכה'. וכן הוא מברך 'להדליק נר של שבת', ולגמור את הלל'. וכן אם קבע מזוזה לביתו מברך - 'לקבוע מזוזה', עשה מעקה לגגו - מברך 'אשר קדשנו במצותיו וצונו לעשות מעקה', הפריש תרומה לעצמו - מברך 'להפריש', מל את בנו - מברך 'למול את הבן', שחט פסחו וחגיגתו מברך - 'לשחוט'.

יג אבל אם קבע מזוזה לאחרים - מברך 'על קביעת מזוזה', עשה להם מעקה - מברך 'על עשיית מעקה', הפריש להם תרומה - מברך 'על הפרשת תרומה', מל את בן חבירו מברך על המילה וכן כל כיוצא באלו.

יד עשה המצוה לו ולאחרים כאחד, אם היתה מצוה שאינה חובה מברך 'על העשייה'. לפיכך הוא מברך - 'על מצות עירוב'. היתה חובה ונתכוון להוציא עצמו מידי חובה ולהוציא אחרים מברך 'לעשות'. לפיכך הוא מברך - 'לשמוע קול שופר'.

טו נטל את הלולב - מברך 'על נטילת לולב', שכיון שהגביהו יצא ידי חובתו. אבל אם בירך קודם שיטול מברך - 'ליטול לולב' כמו 'לישב בסוכה'. מכאן אתה למד שהמברך אחר שעשה מברך 'על העשייה'. אבל נטילת ידים ושחיטה, הואיל וכדברי הרשות הן אפילו שחט לעצמו מברך - 'על השחיטה', ו'על כסוי הדם', ו'על נטילת ידים'. וכך הוא מברך - 'על ביעור חמץ', בין שבדק לעצמו בין שבדק לאחרים, שמשעה שגמר בלבו לבטל נעשית מצות הביעור קודם שיבדוק כמו שיתבאר במקומו.

רמב"ם הלכות ברכות פרק יא

Rambam has the most elaborate set of rules for this issue, which are as follows:

(i) **Rule 1:** Someone who did a mitzva for themselves (or for themselves and others together), whether it is an obligation or not, should use the formula 'le'. In contrast, if they perform the mitzva on behalf of another person, the form of the beracha is 'al'.

As such, the form of the beracha can change with the circumstances! For instance, if one fixes a mezuzah on one's own house, they should say 'likboa mezuzah'. But if they fix a mezuzah on someone else's house, they should say 'al keviat mezuzah'. If they separate teruma for themselves, they say 'lifrosh terumot', but if they separate teruma for others, they say 'al hafrashat terumot'. Similarly, if a man circumcises his own son, he should recite the blessing 'lamul et haben' but if he circumcises someone else's son, he says 'al hamila'.

(ii) **Rule 2:** Where one makes a beracha before doing the mitzva, they say 'le'. But if they make a beracha during/after performing a mitzva, they say 'al'.

(iii) **Rule 3:** When performing a mitzva which is not imperative, but optional, they say 'al' eg 'al mitzvat eruv', 'al hashechita', 'al netilat yadayim'.

Nevertheless, the Ravad immediately picks holes in these principles:

- If a person forgot to make a beracha on tzitzit before putting them on, would they change the beracha to 'al atifat tzitzit? No one has ever heard of such a beracha!
- According to the Rambam, when a person reads megilla for themselves and others the beracha should be 'likro megila', yet we say 'al mikra megila'.
- Why are the berachot on matza and maror not 'le.....'? They are obligatory AND made before the mitzva AND for personal need only. Thus they satisfy all three of the Rambam's reasons to say 'le', yet we say 'al'!

E4] MEIRI - LIKE RAMBAM +

- The Meiri¹⁸ follows in the same vein as the Rambam and defends his position against challenges based on examples which do not fit¹⁹. To the three criteria of the Rambam, he adds a fourth - if the main element of the mitzva follows immediately after the beracha, one makes 'le'. If not, one makes 'al'. An example of this is biur chametz, which is obligatory, after the beracha and for personal need. Yet since the main destruction is not until the following morning, so the beracha is 'al'.
- On matza/maror he concedes that the beracha will have to be 'le'echol ...' and not 'al achilat'.

18. Beit HaBechira Pesachim 7b.

19. Some of these require quite elaborate answers, which also begin to strain a little eg 'al mikra megila' because the beracha was first said before Purim for the villagers who came to town to hear it, The reader was from the town and thus did not fulfil his own obligation at the time, and since the beracha started that way it was kept that way for Purim itself.

E5] RABBEINU TAM #2 - MITZVOT WHICH ALWAYS APPLY vs SOMETIMES APPLY

29. ועוד הלכך שייך ציה האי לישגא 'לקרות את הלל', דכל מנרה שאינה חוצה תמיד לא שייך ציה 'על'.
--

רא"ש שם

Rabbeinu Tam suggests a second rule. Mitzvot which sometimes apply and sometimes do not (such as Hallel, which is said when the Jewish people are redeemed²⁰) take 'le'. Mitzvot which always apply take 'al'.

E6] RITVA - MULTIPLE INTERSECTING RULES

- The Ritva agrees that brachot which come during/after the mitzva must be 'al'.
- He has a chidush on the issue of obligation. He outlines 3 categories:
 - (i) Mitzvot which are obligatory and are normally performed personally, and occasionally through an appointed shaliach with the principal's knowledge - eg tzitzit, succah, matza, maror, shofar, ner chanukah. These must be 'le'
 - (ii) Mitzvot which are not obligatory but apply in situations that you opt into - eg shechita, mila on the child of another person. These must be 'al'
 - (iii) Mitzvot which someone else could do for you even without being your shaliach - eg biur chametz, mila on your child. In this category there is a dispute in the Gemara - some say 'le' and some say 'al'. The Ritva rules that the conclusion is to say 'al'
- The Ritva is also forced to say the beracha on matza/maror today should be 'le'echol' and NOT 'al achilat', as is the custom²¹.
- He also acknowledges that some berachot still do not fit with his rules eg sefirat haomer, which should according to him be 'le' but we say 'al', and 'lehachniso bebrito shel Avraham Avinu', which according to him should be 'al'. For the latter, he suggests that it may actually be a bircat hashevach.

E7] RID - YOU CAN CHOSE, UNLESS IT FOR SOMEONE ELSE

- R. Yishayahi Di Trani (quoted by the Shiltei Giborim) writes that one may choose to use either formula, 'al' or 'le', unless one is performing the mitzva for another person, in which case one cannot use the infinitive and must say 'al.....'.

E8] RI - THERE ARE NO RULES THAT FIT ALL CASES!

30. והלכתא על ביעור חמץ – ור"י לא מלא טעם לכל הצרכות.
--

תוספות שם

The Ri gave up trying to find rules that fit all the cases!

- For an table setting out many of the shittot and the way in which they apply to common berachot - see Appendix.²²

F] OTHER ISSUES

- Women and Berachot on Positive Time-bound mitzvot²³
- Berachot on Minhagim - an entire topic needing separate analysis.²⁴
- Mitzvot which do NOT have berachot:
 - Bein Adam Lechavero - Tzedaka²⁵, Kibud Av²⁶ etc
 - Where the mitzva is a recitation eg Haggada or Shema, or itself a beracha eg bentching, kiddush.
- Interruptions between the beracha and the mitzva.

20. For a discussion around Hallel on Yom Ha'Atzmaut see <https://rabbimanning.com/index.php/audio-shiurim/cji/israel-related-issues/>

21. R. Nachum Rabinowitz argues that the 'al' we make on matza derives from the ancient minhag that Pesach/matza/maror were always eaten in a chabura and one person would make the beracha for everyone else. As such, it is not simply a personal beracha on this piece of matza but a more general beracha on eating matza.

22. There is a large amount of material on this issue and we have only touched on some of the main opinions!

23. See <https://rabbimanning.com/index.php/audio-shiurim/womens-issues/>

24. See *Bircot Ha-Mitzvot*, Rav David Brofsky at <https://www.etzion.org.il/en/bircot-ha-mitzvot>

25. See https://www.halachipedia.com/index.php?title=Charity#cite_note-2

26. See https://www.halachipedia.com/index.php?title=Kibud_Av_V%27Em#cite_note-4

APPENDIX

מצוה	נוסח	חיובית	היא דוקא	התחיל טרם לדעתו	חייב	הסבר
מילת בנו	רמב"ם: ל ריטב"א: על	כן	כן	כן	לא	לרמב"ם, לפי הכלל. ריטב"א: אפשר לעשותו ע"י שליח שלא מדעתו.
מילת גרים	ל	לא	לא	כן	לא	ריטב"א: הברכה על העניין באופן כללי
להכניסו בברית	ל	כן	כן	כן	לא	לרמב"ם ומאירי: לפי הכללים ריטב"א: הברכה על העניין באופן כללי
שחיטת פסח	רמב"ם: ל ריטב"א: על	כן	לא	כן	כן	רמב"ם: כיון שזה לעצמו מברך ל ריטב"א: כיון שלא חייב להיות הוא יברך על
לולב לפני שהרים	רמב"ם: ל ריטב"א: על	כן	כן	כן	כן	רמב"ם: לפי הכללים. ריטב"א: לא פלוג.
סוכה	ל	כן	כן	כן	כן	לפי הכללים
להניח תפילין	ל	כן	כן	כן	כן	לפי הכללים
להתעטף בציצית	ל	כן	כן	כן	כן	לפי הכללים
נר שבת	רמב"ם: ל ריטב"א: על	כן	כן	כן	לא	רמב"ם: לפי הכללים ריטב"א: אפשר לעשותו ע"י שליח שלא מדעתו
הלל	ל	כן	כן	כן	כן	לפי הכללים
מזוזה/מעקה לעצמו	רמב"ם: ל ריטב"א: על	כן	לא	כן	לא	רמב"ם: כיון שזה לעצמו מברך ל ריטב"א: אפשר לעשותו ע"י שליח שלא מדעתו
תרומה לעצמו	רמב"ם: ל	כן	כן	כן	כן	רמב"ם: כיון שזה לעצמו מברך ל ריטב"א: לפי הכללים
שופר	ל	כן	כן	כן	כן	לפי הכללים
נר חנוכה	ל	כן	כן	כן	כן	לפי הכללים. ראב"ד: אולי בגלל שזה זכר למקדש
מצה ומרור	מאירי: ל רמב"ם: על	כן	כן	כן	כן	ראב"ד ומאירי: לפי הכללים. רמב"ם: אחד מקריא לכולם (יד פשוטה)
דברי תורה	מחלוקת	כן	כן	כן	כן	ריטב"א: אלו שמברכים על, כי זו מצוה תמידית
ביעור חמץ	על. וי"א שיכול גם ל	כן	כן	כן	לא	רמב"ם: מרגע שהחליט לא צריך לעשות כלום. ריטב"א: אפשר לעשותו ע"י שליח שלא מדעתו. מאירי: הביעור אינו סמוך לברכה אלא למחרת.
מילה לאחרים	על	כן	לא	כן	לא	לפי הכללים (לאו דוקא הוא)
שחיטה	על	לא	לא	כן	לא	לפי הכללים (לא מצוה חיובית)
לולב אחרי שהרים	על	כן	כן	לא	כן	לפי הכללים (כבר יצא בנטילה)
על מצוות תפילין	על	כן	כן	לא	כן	לפי הכללים (כבר יצא בתפילין של יד)
מזוזה/מעקה לאחר	על	כן	לא	כן	לא	לפי הכללים (לאו דוקא הוא)
תרומה לאחרים	רמב"ם: על ריטב"א: ל	כן	כן	כן	כן	רמב"ם: כיון שזה לאחרים מברך על ריטב"א: לפי הכללים
עירוב	על	לא	לא	כן	כן	לפי הכללים (לאו דוקא הוא. גם לאחרים)
נטילת ידיים	על	לא	כן	לא	לא	לפי הכללים
כיסוי הדם	על	כן	כן	כן	לא	רמב"ם ומאירי: שחיטה עצמה אינה חיובית ריטב"א: לפי הכללים
מגילה	על	כן	כן	כן	לא	ראב"ד: מדרבנן. מאירי: לפעמים קוראים לאחרים ריטב"א: לפי הכללים.
טבילה	על	לא	כן	כן/לא	כן	לפי הכללים
פדיון הבן	על	כן	כן	כן	לא	ריטב"א: לפי הכללים מאירי: עיקר המצוה ע"י הכהן
ספירת העומר	על	כן	כן	כן	כן	ראב"ד: אולי בגלל שאין מעשה ראב"ד ומאירי: עיקר הברכה על מה שכבר נעשה
אירוסין	על	כן	לא	כן/לא	לא	לפי הכללים (לאו דוקא הוא)

Table by R. Yaron Ben-David, Be'erot Yitzchak. See <https://daf-yomi.com/DYItemDetails.aspx?itemId=22591> for a full analysis of the table and the relevant halachot.